

Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) je v zmysle § 135 ods. 6 zákona č. 106/2018 Z. z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 106/2018 Z. z.“) orgánom trhového dohľadu nad dodržiavaním povinností hospodárskych subjektov, ktoré uvádzajú, sprístupňujú, ponúkajú alebo inak sprostredkovávajú predaj cestných motorových vozidiel na trhu v Slovenskej republike.

Na základe uvedenej kompetencie uskutočnila SOI v mesiacoch júl až október 2023 celoslovenskú kontrolnú akciu zameranú na dodržiavanie zákazov ustanovených v § 53 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z.

Ide o zákaz:

a) uvádzať, sprístupňovať alebo ponúkať na trhu v SR cestné motorové vozidlá, na ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra alebo k neoprávnenej manipulácii s odometrom cestného motorového vozidla, bez toho, že je informácia o neoprávnenej manipulácii so zobrazovanou hodnotou odometra alebo o neoprávnenej manipulácii s odometrom zverejnená pred uvedením, sprístupnením, ponukou alebo sprostredkovaním predaja a k vozidlu je pripojený výpis z registra prevádzkových záznamov, tzv. zákaz „stáčania“ kilometrov (§ 53 ods. 3 zákona č. 106/2018 Z. z.),

b) uvádzať, sprístupňovať alebo ponúkať na trhu v SR cestné motorové vozidlá alebo inak sprostredkovávať ich predaj bez uvedenia identifikačného čísla vozidla VIN a bez uvedenia údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla v každej zverejnenej cenovej ponuke, ako aj vo všetkých propagačných materiáloch, zmluvách a preberacích protokoloch (§ 53 ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z.).

Cieľom kontroly bolo preveriť u predajcov jazdených motorových vozidiel v SR a na internetových stránkach predajcov motorových vozidiel dodržiavanie vyššie uvedených zákazov.

Objektami kontroly boli právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia, ktoré uvádzajú, sprístupňujú, ponúkajú alebo inak sprostredkovávajú predaj cestných motorových vozidiel na trhu v SR.

Predmetom kontroly boli cestné motorové vozidlá kategórie M₁, ktoré boli uvedené, sprístupnené, ponúkané alebo ich predaj bol inak sprostredkovaný na trhu v SR.

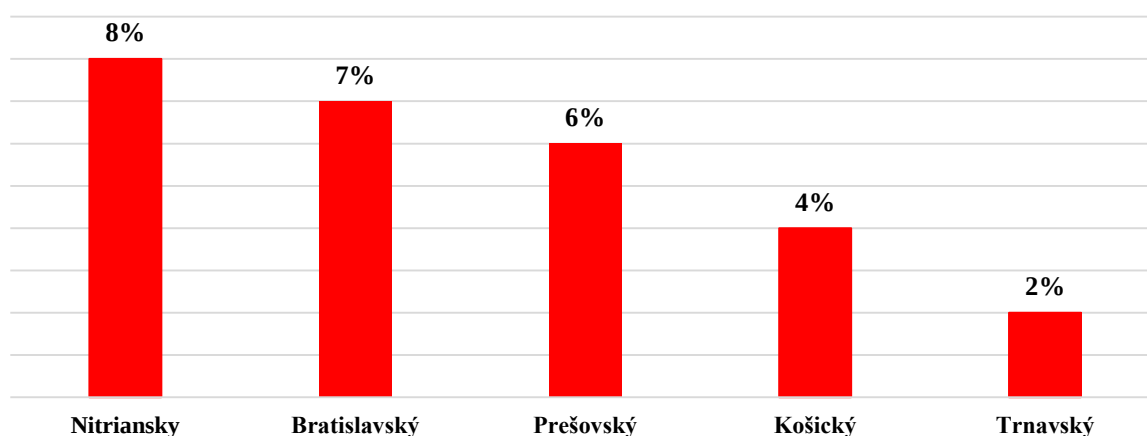
Výsledky kontrolnej akcie

V stanovenom termíne vykonali inšpektori SOI kontroly v prevádzkových jednotkách predajcov jazdených motorových vozidiel, t. j. v autobazároch (ďalej len „PJ“) a na internetových stránkach predajcov motorových vozidiel.

Celkovo inšpektori SOI vykonali kontroly v **50 PJ**, pričom nedostatky boli zistené v **8 PJ**, čo predstavuje **16 %**. Spolu bolo prekontrolovaných **245 motorových vozidiel**, čo je o 76 vozidiel viac ako počas predchádzajúcej kontrolnej akcie z roku 2020. Porušenie zákazu v zmysle § 53 ods. 3 zákona č. 106/2018 Z. z. bolo zistené v **9 prípadoch**.

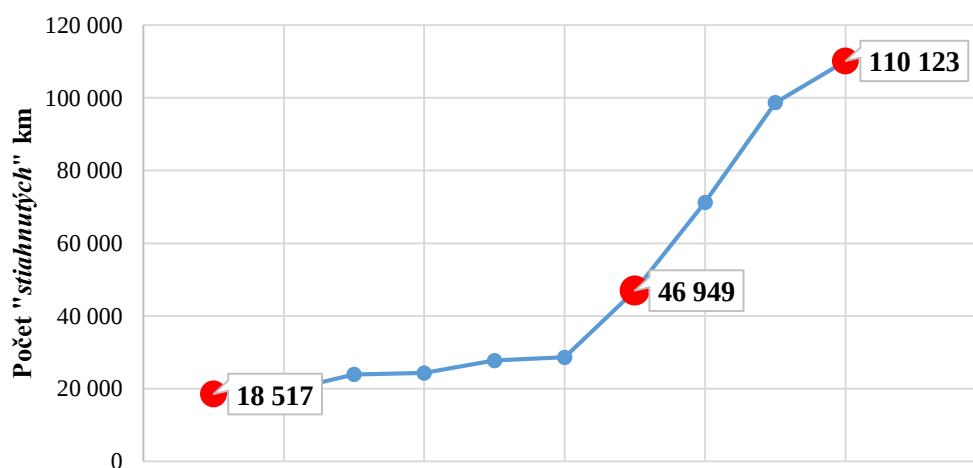
Pri kontrolách bolo **najviac vozidiel s nedostatkom**, t. j. vozidiel so zistením neoprávnenej manipulácie s odometrom, zaznamenaných v **Nitrianskom** kraji, a to **8 %**. Ďalej so **7 %** nasledoval **Bratislavský kraj**, **6 % Prešovský kraj**, **4 % Košický kraj** a **2 % Trnavský kraj**. V Trenčianskom, Žilinskom a Banskobystrickom kraji nebolo zistené žiadne porušenie neoprávnenej manipulácie s odometrom pri ponuke a predaji motorových vozidiel.

Graf č. 1 - Percentuálny podiel motorových vozidiel so zistením neoprávnenej manipulácie s odometrom v závislosti od kraja SR

V priemere došlo pri neoprávnenej manipulácii s odometrom k „stočeniu“ kilometrov u kontrolovaných motorových vozidiel o **47 000 km**, pričom najmenší zistený rozdiel bol **18 517 km** a najviac bolo vozidlo „stočené“ o **110 123 km**.

Graf č.2 – Grafické znázornenie najmenšieho, priemerného a najväčšieho zisteného rozdielu „stiahnutých“ kilometrov

Medzi motorové vozidlá, pri ktorých došlo k porušeniu zákazu uvádzať, sprístupňovať alebo ponúkať na trhu v SR cestné motorové vozidlá, na ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii s odometrom, patrili vozidlá výrobcov Citroën, Mazda, Mercedes, Peugeot, Renault, Škoda a Volkswagen.

Kontrolu zákazu uvádzať, sprístupňovať, ponúkať alebo inak sprostredkovať predaj cestných motorových vozidiel **bez uvedenia VIN čísla** a bez uvedenia **údaja o prejdenej vzdialenosti** cestného motorového vozidla vykonali inšpektori prostredníctvom kontroly internetových stránok/ponúk. Spolu pre tento účel skontrolovali inšpektori SOI celkovo **63 internetových stránok** so zameraním na predaj motorových vozidiel. Celkovo preverili **961 motorových vozidiel**, čo je o 638 vozidiel viac ako počas predchádzajúcej kontrolnej akcie z roku 2020. Z celkového počtu kontrolovaných internetových stránok so zameraním na predaj motorových vozidiel sa zistilo porušenie zákazu v **8 prípadoch**, čo predstavuje **13 %** internetových stránok s nedostatkom. Celkový počet zistených motorových vozidiel ponúkaných na predaj bez uvedenia VIN čísla vozidla a/alebo bez uvedenia údajov o celkovej prejdenej vzdialenosti bol **97**.

Záver

Problematika stáčania kilometrov u jazdených motorových vozidiel je na Slovensku stále aktuálna. Mnohí spotrebitelia pri kúpe vozidla ani nevedia, že zo strany podnikateľov/predajcov k takémuto konaniu dochádza. Na základe porovnania výsledkov z roku 2023 s kontrolami vykonanými v roku 2018 a 2020 možno konštatovať, že v roku 2023 nastal nárast počtu autobazárov, v ktorých došlo k porušovaniu kontrolovaných zákazov v porovnaní s rokom 2020, ale hodnoty predstavujú pokles oproti roku 2018.

Tabuľka č. 1 - PJ s nedostatkom v % v rokoch 2018, 2020 a 2023

Zákaz v zmysle zákona č. 106/2018 Z. z.	2018	2020	2023
„Stáčanie“ km	25	9	16
Neuvádzanie VIN a prejdenej vzdialenosti	42	11	13

Spotrebiteľ si môže pred kúpou jazdeného motorového vozidla overiť stav odometra v registri prevádzkových záznamov vozidiel (ďalej len „RPZV“). RPZV je vnútroštátny register cestných motorových vozidiel, ktoré sú prihlásené v evidencii vozidiel v Slovenskej republike, do ktorého sa zaznamenáva zobrazovaná hodnota počítadla celkovej prejdenej vzdialenosti cestného motorového vozidla v rôznych životných situáciách počas prevádzky vozidla až do jeho vyradenia z evidencie a iné informácie o týchto životných situáciách, aby sa eliminovala neoprávnená manipulácia s odometrom. Povinne do registra zasielajú informácie o motorových vozidlách subjekty uvedené v § 48 ods. 3 zákona č. 106/2018 Z. z., napr. technická kontrola, emisná kontrola, kontrola originality, servisy, policajný zbor a pod.

V súčasnosti právna úprava umožňuje výrobcovi a zástupcovi výrobcov, certifikovaným miestam opravy a osobám vykonávajúcim diagnostiku, opravy alebo údržbu cestných motorových vozidiel zapísať do RPZV aj staršie údaje dopĺňajúce históriu záznamov vozidla, ak takými údajmi disponujú. V prípade doplnenia historických údajov je výrazne obmedzená možnosť ponúkať na trhu jazdené vozidlá s neoprávnenou manipuláciou s odometrom, nakoľko spotrebiteľ má v takomto prípade možnosť overenia reálneho stavu jazdeného vozidla a jeho odometra.

V RPZV sa zaznamenávajú údaje poskytované povinnými osobami v zmysle § 48 ods. 3 zákona č. 106/2018 Z. z., ale aj údaje cez systém EUCARIS v zmysle „Zmluvy o európskom informačnom systéme vozidiel a vodičských preukazov – EUCARIS“ alebo na základe bilaterálnych zmlúv. Nie všetky štáty Európskej únie však do daného systému údaje zadávajú. V rámci kontrolnej akcie bolo na základe údajov v ODO-Passoch zistené, že až v **44 %** prípadoch **došlo k manipulácii zobrazovanej hodnoty odometra po dovoze dotknutých motorových vozidiel do SR.**

Napriek možnosti overenia údajov o stave prejdenej vzdialenosti v RPZV, je v mnohých prípadoch stále ťažké zistiť skutočne najjazdený stav kilometrov. Okrem jednorazového stočenia o vyššiu hodnotu kilometrov sa pri starších motorových vozidlách kilometrový nájazd upravuje o oveľa menej kilometrov, avšak pravidelne, tesne pred STK alebo návštevami servisov, čo je len veľmi ťažko zistiteľné.

SOI pri kontrolnej činnosti v tejto oblasti vychádza zo svojej kompetencie a kontroluje porušenia iba u právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov. V RPZV sa nachádzajú informácie o veľkom počte motorových vozidiel, u ktorých došlo k neoprávnenej manipulácii s odometrom, t. j. „*stočeniu*“ kilometrov. Uvedené vozidlá sú vo väčšine prípadov ponúkané na predaj na trhu v SR fyzickými osobami. Kontrola porušovania zákazov u fyzických osôb nespadá do kompetencie SOI.

SOI bude pokračovať aj v budúcnosti v kontrole vnútorného trhu za účelom zisťovania porušenia zákazov ustanovených v § 53 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 106/2018 Z. z.